

KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK NIEZALEŻNY

Rok założenia 1840

nr 84 (12867)

CZWARTEK, 2 maja 1996 r.

cena 60 ct

Pikieta przed Sejmem

Polacy czują się pokrzywdzeni

Akcja Wyborcza Polaków na Litwie (AWPL) we wtorek na placu Niepodległości przed Sejmem, jak podaje ELTA, zorganizowała pikietę.

"Zebrałmy się tu dlatego, że 24 kwietnia w Sejmie przyjęta została ustawa o rozszerzeniu granic Wilna, a także wyrażono zgodę na to, aby terytorium miasta zwiększone zostało o 10,5 tys. ha" — stwierdził przewodniczący AWPL Jan Sienkiewicz. Ustawa ta, jak stwierdził, narusza niektóre artykuły Konstytucji Republiki Litewskiej, a także Ustawy o Mniejszościach Narodowych, Ustawy o Samorządzie Terytorialnym, a także Traktat między Republiką Litewską a Rzeczypospolitą Polską o przyjaznych stosunkach i dobrosąsiedzkiej współpracy oraz szeregu innych dokumentów międzynarodowych, broniących praw człowieka i mniejszości narodowych.

NA ZDJĘCIU: podczas pikiety.

Fot. Tadeusz Ważniwicz

(Dokończenie na str. 2)

Ambasador Polski spotkał się z naczelnikiem powiatu wileńskiego

Wymiana poglądów na temat decyzji Sejmu i współpracy

Ambasador Polski Jan Widacki i Lituński Generałny Dobiesław Rzeźniczowski spotkali się z naczelnikiem powiatu wileńskiego Alfonsasem Macaitisem.

Podczas spotkania dokonano wymiany poglądów na temat decyzji Sejmu o rozszerzeniu granic Wilna. Ambasador zaznaczył, że mieszkańcy Włocławca są z tego powodu zaniepokojeni, nie mają informacji na

temat ewentualnych zmian, jakie zajądą po wejściu w życie decyzji Sejmu. Większość z nich sądzi, że straci prawo do posiadanej własności, że wzrosną opłaty za ziemię i elektryczność, że okrojone zostaną ich parcele. J. Widacki, chcąc rozprószyć te obawy, zalecił udzielić im dokładniejszej informacji na temat potencjalnych skutków decyzji Sejmu, stale informować społeczeń-

stwo o zwrócić ziemi w rejonie wileńskim i innych rejonach powiatu.

A. Macaitis zapoznał gości z sytuacją w rejonie wileńskim i całym powiecie. Zaznaczył on, że podjęta przez Sejm decyzja "O zmianie granic administracyjnych terytoriów samorządów m. Wilna i rejonu wileńskiego Republiki Litewskiej" jest zgodna z Konstytucją Republiki Litewskiej oraz Traktatem między

Republiką Litewską a Rzeczypospolitą Polską o przyjaznych stosunkach i dobrosąsiedzkiej współpracy. Decyzja ta nie będzie miała negatywnych konsekwencji ekonomicznych dla miejscowej ludności. "Została ona podjęta zgodnie z realiami żywymi, nie zaś antypolską akcją państwa litewskiego" — powiedział A. Macaitis.

Na spotkaniu postanowiono zacieśniać kontakty między województwami polskimi i powiatem wileńskim. Ewentualnym wariantem takiej współpracy mogłaby być umowa o współpracy między administracją naczelnika powiatu wileńskiego i województwa krakowskiego.

(ELTA)

DRAUDA

Litewsko-niemiecka ubezpieczeniowa ZSA

Pięć lat na litewskim rynku ubezpieczeniowym
Algirdo 3, 2600 Vilnius, Lietuva
Tel.: 22-79-30, 22-79-34, Fax: 61-67-07

Vytienio 20 2006 Vilnius
Tel. 63 37 02 Fax. 26 10 36

Sentencja dnia

Wymawia się ludziom, że wciąż mówią o sobie, a to przecież temat, który znają najlepiej.

Anatol FRANCE

Rozmowy niekonwencjonalne

"Państwo nie powinno ingerować w życie społeczeństwa"

Adam Smith

NA ZDJĘCIU: Elena Leontjeva.

Fot. Tadeusz Ważniwicz

— Być może za parę miesięcy. Na ekranach LTV, wieczorami, w najbardziej "ogłupialnym" czasie... Pani Elena jest skryta, skąpa w słowach, gdy chodzi o jej życie prywatne. Próbuje ją "rozgrześć". (Dokończenie na str. 6)

Ambasada RP w Wilnie informuje o organizowanych przez nią uroczystościach z okazji Święta 3-go Maja w Wilnie

- czwartek — 2.05.1996 r. godz. 17.00.: Akademia i koncert w gmachu Filharmonii Narodowej, ul. Aušros Vartų 5 (wstęp z zaproszeniami)
- piątek — 3.05.1996 r.: godz. 12.00 — złożenie kwiatów na Rossie godz. 17.00 — Msza Św. w intencji Rzeczypospolitej — kościół św. Ducha

Telefony mieszkańców przedsiębiorstw w jednym miejscu

Książka, której oczekiwano Wilno...

Książkę telefoniczną można zdobyć: W księgarniach W urzędach pocztowych W kioskach z prasą W kasach oszczędności W punktach rozdawania telefonicznych Telekomu

Wspólne przedsiębiorstwo Litwy i Holandii Laisvės al. 67, 3000 Kaunas, tel. 20 45 30

Przed i tuż po odzyskaniu przez Litwę niepodległości wyrocznia w sprawach ekonomiki był Eduardas Vilkaas. Lapano chwycie każdą jego myśl, każde słowo. Teraz maury okres Eleny Leontjevy, prezydentki i założycielki Instytutu Wolnego Rynku, gorącej zwolenniczki Adama Smitha (uważała wolną konkurencję za najlepszą ochronę praw człowieka), polityki, która nie zechciała zostać ministrem.

Pani Elena wróciła właśnie z Finlandii, gdzie brała udział w kręceniu filmu, a raczej serialu (8 odcinków) o wolnym rynku.

— Czy to będzie "mydlana opera" na tematy ekonomiczne?

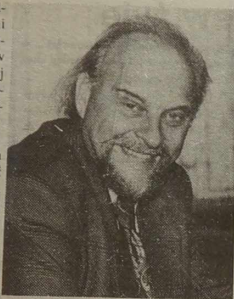
— Myślę, że to będzie dobry film o tym, co to jest wolny rynek. Na przykładach zaczerpniętych z krajów skandynawskich i bałtyckich. Film ten w niekonwencjonalnej formie jeszcze raz udowodni wyższość sektora prywatnego nad państwowym, pokáže, do czego może doprowadzić wyobryzmienie roli państwa w rozwoju naszego kraju. Bo nawet kraje skandynawskie nie to oburają. Dążąc nekiedy do szybkiej realizacji programu, powierzają go państwu. Owszem, czasem to, co robią przedsiębiorcy 4 lata, państwo może zrobić w ciągu roku, ale trzeba patrzeć szerzej, dalej, można przewidzieć, co stanie się z tym fantem za 10-15

lat. Okazuje się w tym filmie porównania pewnych programów u nas, na Łotwie oraz w Estonii. W Estonii telefon komórkowy jest dziś na Litwie w niekonwencjonalnej formie, gdyż jego dystrybucją zajmują się przedsiębiorstwa konkurencyjne firmy. Dzięki temu i koszty są niskie. Na Łotwie handel telefonami komórkowymi jest monopolizowany, więc przekształcił się on z narzędzia codziennego użytku w przedmiot zbytku. — Kiedy będziemy mogli obejrzeć ten film?

Przegląd Filmów Polskich na Litwie

Trwa II Przegląd Filmów Polskich na Litwie, ubarwiony majem i wesołym uśmiechem licznej rzeszy widzów oraz Drogih Gości w osobie przeuroczej młodej polskiej aktorki Pauliny TWORZYŃSKIEJ i znakomitego reżysera Kazimierza TARNASA.

W roku ubiegłym, podczas I Przeglądu Filmów Polskich na Litwie mieliśmy okazję obejrzać Paulinę Tworzyńską w filmie pt. "Panna z mokrą głową" według Kornela Makuszyńskiego w reżyserii Kazimierza Tarnasa. Paulina Tworzyńska demonstrując talent w Wilnie oraz w Sołecznikach przeszedł jeden film zrealizowany na podstawie znanej powieści — "Awantura o Basię" — to serdeczność, radość, moc napiętej akcji i wzruszeń. W trakcie oglądania filmu oraz — przed i po — udało się spotkać z jego twórcami i organizatorami "Wspólnoty Polska". Takie piękne chwile przeżyła właśnie przedwzrostaj dziana wileńska. Miłodciana armia widzów została przy tej okazji obdarowana lokacjami, wypadło więc — Trzeciokajowo — Mikotajkowo...
Dzisiaj, 2 maja br. film "Awantura o Basię" będzie pokazany w Sołecznikach (godz. 12 — patrz program niżej).

Przegląd trwa. Jutro — ostatni dzień Korzystamy z okazji! Projekcja filmów — za gratis!
Najży podajemy program przeglądu filmów na dzisiaj oraz jutro.
Wilno, 2 i 3 maja
Czwartek — 2 maja
18.00 — "Zawrócony" (I sala).
Reż. Kazimierz Kutz. Wyk. — Zdzisław Zamachowski.
19.30 — "Zawrócony" (II sala, rz. II).

20.00 — "Wielki Tydzień" (I sala).
Piątek — 3 maja
16.00 — "Wielki Tydzień" (I sala).
18.00 — "Wielki Tydzień" (II sala, jez. lit.).
18.00 — "Faustyna" (I sala).

Sołeczni, 2 i 3 maja
Czwartek — 2 maja
12.00 — "Awantura o Basię"
Reż.: Kazimierz Tarnas. Wyk.: Paulina Tworzyńska, Agata Marciniak, Maria Kaniewska, Piotr Fronczewski. Kolejna w twórczości reżysera ekranizacja przedwojennej prozy Kornela Makuszyńskiego — autora znakomitych "Przygód Koziołka Matołka", ale i pełnych ciepła powieści obyczajowych. Paulina Tworzyńska, odtwórczyni głównej roli w "Pannie z mokrą głową", tym razem gra dojrzalszą Basię. Jak zwykle smutnym przypadkiem losu przeciwstawia radość życia i zawsze otwarte serce.
19.00 — "Młode wilki"
Reż.: Jarosław Zamojski. Wyk.: Jan Nowicki, Piotr Swedez, Jarek Jakimowicz. Reżyserki debiut

dotychczasowego operatora młodego pokolenia. Jego bohaterowie — tytułowe "młode wilki" — właśnie zrobili maturę. Nie mają pracy, żyją z przemytu i przestępstw. Łatwe, barwne życie okazuje się mieć jednak i swoje ciemne strony. Jeden z najbardziej kasowych polskich filmów ubiegłego sezonu.

Piątek — 3 maja
19.00 — "Tato"
Reż.: Maciej Ślesicki. Wyk.: Bogusław Linda, Ola Maliszewska, Dorota Segda. Jeden z najchętniej oglądanych w tym sezonie polskich filmów. W przypadku separacji sąd zwykle oddaje dziecko pod opiekę matce. Co jednak, kiedy takiej roli podejmuje się ojciec? Od sporu z żoną i teściową, ważniejsza wydaje się walka o zdobycie serca córki, której wcześniej nie poświęcał wystarczająco dużo czasu.

WSTĘP BEZPŁATNY.
NA ZDJĘCIACH: Kazimierz TARNAS (reżyser) i Paulina TWORZYŃSKA ("Awantura o Basię"); działy wileńska po obejrzeniu filmu (pyszne cukierki — dar "Wspólnoty Polskiej").
Fot. Marian Paluszkievicz (Zam. 576)

Będziesz z "Kurierem" — — świat zdobędziesz walkowerem

Szanowny Czytelniku,

Rozpoczęła się prenumerata na drugie półrocze 1996 roku. Pragniemy Cię poinformować, że od lipca br. nasz dziennik "Kurier Wileński" zwiększy półtora raza swą objętość i będzie ukazywał się na 12 stronach, a pod koniec roku możliwe, że na 16. Dlatego też półtora raza wzrastają koszty wydawania, co powoduje wzrost ceny prenumeraty naszego dziennika. Będzie ona wynosić 16,6 Lt miesięcznie. W sprzedaży detalicznej "Kurier Wileński" będzie kosztować 90 ct, a na 16 stronach — 1 Lt. Chcemy Cię, Czytelniku, zachęcić do prenumeraty "Kuriera Wileńskiego" przez pocztę, gdyż jest to trochę taniej niż w sprzedaży i zapewni Ci to stały kontakt z "Kurierem".

Chcemy Ci też, Czytelniku, złożyć serdeczne podziękowanie, że byłeś z "Kurierem", prenumerowałeś czy kupowałeś ten najstarszy dziennik na Litwie. Tym samym wspierałeś nasz dziennik, który obecnie jest na trudnym etapie reorganizacji. Od lipca ubiegłego roku jesteśmy gazetą niezależną, która utrzymuje się samodzielnie. Chcemy być gazetą współczesną i operatywną. Nie zawsze nam to się udaje, ale fakt, że dodatek istniejący, o czymś świadczy. W dużej mierze jest to zasługa zespołu redakcyjnego, który drogą wytrwałych osobistych stara się zachować najstarsze pismo polskie na Litwie. My natomiast, że i nadal, Czytelniku, pozostaniemy z "Kurierem", gdyż w tych trudnych czasach człowiekowi potrzebny jest nie tylko chleb powszedni, ale i strawa dla duszy.

PRENUMERATA NA DRUGIE PÓŁROCZE 1996 ROKU twa do 15 czerwca br.

Koszty prenumeraty dla Czytelników "K.W." na Litwie:

z dostarczeniem przez pocztę	1 mies. 16,6 Lt	3 mies. 49,8 Lt	6 mies. 99,6 Lt
bez dostarczenia (w szkołach i w księgarni S. K.)	14,2 Lt	42,6 Lt	85,2 Lt
bez dostarczenia (w redakcji)	12 Lt	36 Lt	72 Lt

"Kurier Wileński" można zaprenumerować na każdej poczcie.
Nasz indeks — 67218.

Prenumeratę bez dostarczenia można zatubić w redakcji "Kuriera Wileńskiego": LAISVĖS PR. 60, PIĖTRO XI, POKOJ 1115, W DNIACH PRACY OD GODZ. 9 DO 17, TEL. 42-79-01 ORAZ U PANI ALICJI KLIMASZEWSKIEJ W POLSKIEJ KSIĘGARNI S.K. (ul. OSTROBRAMSKA 9, tel. 62-55-06), od poniedziałku do soboty włącznie, godz. 10-18.
Zaprenumerowany egzemplarz będzie można odebrać w redakcji. Ci, którzy zasubskrybowali nasz dziennik w księgarni, będą mogli odbierać go przy ul. Ostrobramskiej 9.

Koszty prenumeraty "Kuriera Wileńskiego" (wysyłka 5 numerów raz tygodniowo) w Polsce i w innych krajach:

- na miesiąc — 16 USD
- na trzy miesiące — 48 USD
- na sześć miesięcy — 96 USD

Tylko prenumerata zapewni Ci stały kontakt z naszym dziennikiem.

Przelew w dolarach USD można też dokonać za pomocą czeku, który należy wysłać pocztą na adres redakcji: Laisvės pr. 60, nr 1115, "Kurier Wileński", 2056 Vilnius, Litwa.

Nasze konto dla obywateli i organizacji państw obcych:

State Commercial Bank of Lithuania
Basanavičiaus 7, Vilnius, Lithuania S. W. I. F. T.: BARU LT 2X for
further credit to Pašilaitis Branch, UAB "Kurier Wileński", account
No 06400056/1070118.

Przelew można dokonać w dolarach USD przez następujący bank w

Polsce:
Bank Handlowy Account No. 70624000 Adres: Chałubińskiego 8,
w Warszawie S. A. 00-950 Warszawa Poland S. W. I. F. T. BHWAL PL
PW.

Policja ochrony Wilna informuje...

30 kwietnia br. w stolicy zarejestrowano 55 kradzieży. Okradziono 7 mieszkań, 2 domki letniskowe, 2 garaże, piwnicę, 9 instytucji, 2 kioski towarowe, 19 samochodów. Uprowadzono 2 pojazdy. Zatrzymano 4 podejrzanych o kradzież.

Prawie wszystkie mieszkania okradziono w dniu, po wyważeniu drzwi lub ich otworzeniu przy pomocy wytrycha lub odbranych kluczy.

***

Z mieszkania ob. V, przy ul. Gerovės skradziono 1000 USD i 200 Lt.
Z mieszkania należącego do N. przy ul. Žirmūnų skradziono kolorowy telewizor "Gold Star", wideo-magnetofon i grę komputerową "Like".
Okradziono biuro prawnicze

ZSA "Elka". Między 26 a 29 kwietnia, po włamywaniu krat na oknie w pomieszczeniu ZSA przy ul. Gedimina skradziono zerax i fax "Panasonic".
W nocny wybito okno w przedszkole nr 56 na Dobrej Radzie i skradziono produkty spożywcze.

Przygotowała
Irena LITWIN

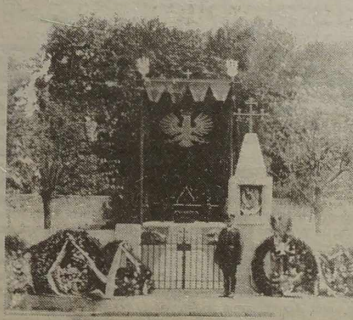

2 maja świąteczny program
połączony z konkursami
z okazji KONSTYTUCJI 3-GO MAJA
przedstawi
5 PROGRAM POLSKIEGO RADIA

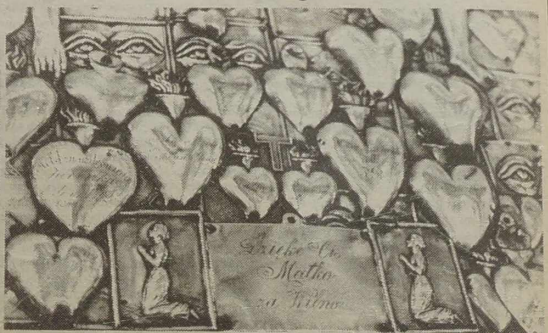

Fotoreportaż retro

W pierwszą rocznicę śmierci Józefa Piłsudskiego (zm. 12 maja 1935 r.), w Wilnie 60 lat temu, 11-12 maja 1936 r., odbyły się uroczystości...

2. Serce — serce naszych

Marian Mojsiewicz: "W moim albumie rodzinnym zachowała się stara fotografia Ojca, starszego podporucznika Antoniego Mojsiewicza, stojącego 12 maja 1936 r. przy wotunku Matki Boskiej Ostrobramskiej..."

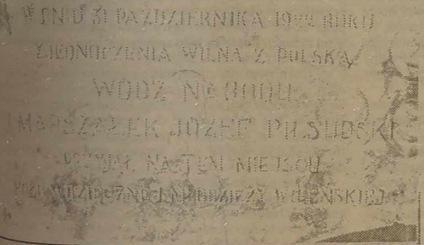
W naszych czasach prasa, inne źródła informacyjne odnotowały również takie wiadomości. Jedno z pism (sławetna "Ojczyzna") donosiło: "W 'Ślucicie' np. ukazała się karykatura polskiego 'machu' z litewskim telewizorem na dachu..."

Marszałka do Polski. Nazwiska jej autora nie podaję szczeremu do jego ojca, znanego pisarza litewskiego. Nie wiem też, ile prawdy jest w informacji, którą w swoim czasie podał PAP: 'Pamiętki narodowe po Marszałku Józefie Piłsudskim, które przed wybuchem II wojny światowej znajdowały się w rękach władz polskich na Wileńszczyźnie, do dzisiaj są zakopane na terenie Litwy...'

Człowiek, który je zakopywał, żyje na terenie Dolnego Śląska. Do 1956 r. mieszkał w rejonie zakopania tego skarbu. Nikomu nie ujawnił miejsca jego ukrycia! — powiedział S. Siorek. Czy wiadomość ta była zdemontowana, nie wiem. Za to na pewno w Wilnie znajdowała się tablica pamiątkowa z napisem: "W dniu 31 października 1922 roku zjednoczenia Wilna z Polską Wódz Narodu i Marszałek Józef Piłsudski przyląkł na ten miejsc..."

Wilno". Można je obejrzeć w Ostrzej Bramie. Jerzy SURWIŁO NA ZDJĘCIACH: Antoni Mojsiewicz na posterunku tuż po zakończeniu uroczystości żałobnych 12 maja 1936 r.; wotum "Dzięki Ci Matko za Wilno"; Sergiusz Łopuć, uczestnik robót związanych z urządzeniem Mauzoleum; tablica pamiątkowa. Fot. i repr. Walery Charin i Tadeusz Ważniewicz

Z okazji Święta 3-go Maja oraz 60 rocznicy pogrzebu Serca Marszałka i prochów Jego Matki

Głono Miłośników Wilna, skupione wokół zgadywanki naszego dziennika "Krajbrzoja Wilna i Wileńszczyzny", uprzejmie zaprasza swoich uczestników i sympatyków na następujące uroczystości: 3 maja br., w piątek, o godz. 9.00, na wojskowy cmentarz na Rossie, by tutaj złożyć kwiaty z okazji kolejnej rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja...

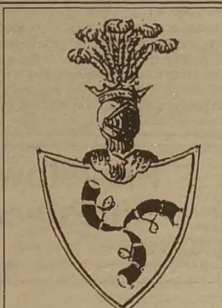
Matki, oraz uczcić patriotyczną postawę wilanów, którzy w czasach ostatniej wojny oraz w warunkach powojennej terroru sowieckiego, narażając się na przesładowania policyjne wobec powstańców i ich rodzin stanowią arbitralne "przypisywanie" ich do cerkwi prawosławnej. Była to jedna z metod rusyfikacji. Książka ta, przedstawiająca czyni i losy rodów przez kilkanaście pokoleń żyjącego w powiecie oszmiańskim, w sąsiedztwie powiatów wileńskim i święciańskim, oczywiście przede wszystkim może zainteresować naszych czytelników o tym samym nazwisku — Kowzan, który mieszkają w Wilnie i na Wileńszczyźnie oraz w miejscowościach po wojnie przyłączonych do Białostaru. Polecam tę edycję również p. Eugeniuszowi Siemaszce z Zielonej Góry, który interesuje się dziejami rodów litewskopolskich w Wielkim Księstwie Litewskim, w tym Siemaszkach. Piszę o tym w nadesłanym liście prosząc o pomoc przy kwerendzie archiwalnej w Wilnie. Sąd jestesmy? W Wilnie w poznananiu dziejów rodów Ziemi Wileńskiej, W.X.L. znajdujemy odpowiedź na to pytanie. Jerzy SURWIŁO

We Francji o rodach wileńskich — bohaterach powstania 1863 r.

Kowzanowie herbu Trąby

Prawie trzy lata temu wstąpiła do redakcji p. Anna Rimekieniė z Wilna. Czytała moje publikacje poświęcone 130 rocznicy powstania styczniowego, więc przyszła porażki się w sprawie bezpośrednio z tym związanej. Otrzymała p. Annę w ciągu lat bezinteresownie, na zese serca i uznanowania pamięci przodków, w zbieraniu i badaniu w Państwowym Archiwum Historycznym w Wilnie dokumenty dotyczące powstania 1863 r. na Litwie oraz losów jego uczestników. Zgromadziła setki stron materiałów historycznych, w tym w tym celu, by w ten sposób w sposób własny swoją próbę o pomoc w zbieraniu w postaci książkowej. Byłem dla niej ogromnie wdzięczny. Byłem dla niej ogromnie wdzięczny. Byłem dla niej ogromnie wdzięczny. Byłem dla niej ogromnie wdzięczny.

W Wilnie, nie na Litwie, gdzie p. Anna nadaremnie objęła ją wielu "patriotycznych" instytucji, ale we Francji, w portowym mieście Caen nad rzeką Orne w Normandii. Z listu profesora Uniwersytetu w Caen Tadeusza Kowzana, który otrzymałem w ubiegłym tygodniu: "Znam Pana z działalności publicystycznej, szczególnie zaś z ogromnie cennych publikacji: 'Rachunki nie zamknięte', 'Wileńskich śladami Adama Mickiewicza' i 'Cmentarz Rossa'. Wiem również od prof. Ireny Świąńskiej, że interesuje się Pan historią życia teatralnego w Wilnie. Jestem rodzimym wilaninem, miasto rodzinne musiałem opuścić w 1945 r. Od ówczeski przyjeżdżam na stałe we Francji. Moją specjalnością uwiaryściłą jest literatura francuska i porównawcza, a zwłaszcza historia i teoria teatru... Przesyłam w załączeniu książeczkę, którą wydałem tu własnym sumptem. Może jej istnienie zainteresuje czytelników 'Kuriera Wileńskiego'." Wskazanie na okładce edycji, za którą serdecznie dziękuję, pt. "Z dziejów jed-

Herb Trąby wg "Herbów rycerstwa polskiego" B. Paprockiego nego rodu (Kowzanowie herbu Trąby) w powstaniu styczniowym na Ziemi Wileńskiej (Wilno-Caen 1996, skład i łamanie: Andrzej Świąłowski, Paryż, druk de Caen), widnieją dwa nazwiska: Tadeusza Kowzana i wilaninki Anny Rimekieniė. P. Anna, z domu Dołżenko — piszę we "Wstępie" Kowzan — "miała babkę (matkę ojca) Annę Bronisławę z domu Kowzan. Owa babcia

wtajemniczyła dziesięcioletnią wnuczkę — a była to epoka tuż, stalinowska — ze pochodzi z starej polskiej rodziny szlacheckiej. Fakt ten, ukryty na dnie pamięci, wyszedł na światło dzienne kiedy — po odzyskaniu przez Litwę niepodległości w roku 1990 — stały się dostępne, przynajmniej częściowo, wileńskie archiwa. Anna przed parę lat spędziła w nich wszystkie wolne chwile, zbierając materiały dotyczące historii rodu Kowzanów, szczególnie zaś odnoszące się do udziału członków tej rodziny w powstaniu styczniowym. Te właśnie materiały archiwalne stały się podstawą niniejszej publikacji (...). Zredagowanie całości, nadanie ostatecznego kształtu tej publikacji, a także jej materialna realizacja przypadły w udziale niżej podpisanemu..." Książka podaje historię rodu Kowzanów, sięgającą po osiedlenie się na Ziemi Oszmiańskiej protoplasty rodu, Michała Kowzana, XIV w., drzewo genealogiczne tego rodu herbu Trąby (XVII-XIX stulecie), należącego do najstarszych i najznakomitszych w heraldyce polskiej (pieczętowało się nim ponad sześćdziesiąt rodzin) oraz warianty owego herbu. Zamieszkuje się tutaj krótki zarys przebiegu powstania styczniowego na Ziemi Wileńskiej, na Litwie i Białostaru oraz mowi się o udziale w nim szesnastu przedstawicieli rodu Kowzanów —

przodków Tadeusza Kowzana, Anny Rimekieniė, Artura Juliana Kowzana i in. Wszyscy za uczestnictwo w powstaniu lub wspomaganie powstańców padli ofiarą represji ze strony władz carskich. O tym traktuje m.in. rozdział "Prześladowania religijne rodzin powstańców", z którego dowiadujemy się, że szczególną formę represji stosowano wobec powstańców i ich rodzin stanowiąc arbitralne "przypisywanie" ich do cerkwi prawosławnej. Była to jedna z metod rusyfikacji. Książka ta, przedstawiająca czyni i losy rodów przez kilkanaście pokoleń żyjącego w powiecie oszmiańskim, w sąsiedztwie powiatów wileńskim i święciańskim, oczywiście przede wszystkim może zainteresować naszych czytelników o tym samym nazwisku — Kowzan, który mieszkają w Wilnie i na Wileńszczyźnie oraz w miejscowościach po wojnie przyłączonych do Białostaru. Polecam tę edycję również p. Eugeniuszowi Siemaszce z Zielonej Góry, który interesuje się dziejami rodów litewskopolskich w Wielkim Księstwie Litewskim, w tym Siemaszkach. Piszę o tym w nadesłanym liście prosząc o pomoc przy kwerendzie archiwalnej w Wilnie. Sąd jestesmy? W Wilnie w poznananiu dziejów rodów Ziemi Wileńskiej, W.X.L. znajdujemy odpowiedź na to pytanie. Jerzy SURWIŁO

Już jestem ubezpieczony

Mam spokój, bo:

— zabezpieczona jest moja przyszłość
— jestem w pewnych rękach

**Państwowy Zakład
Ubezpieczeń**
Filie we wszystkich
miastach Litwy.

(Zam. 407)

Podziękowanie

Rodzinie, Przyjaciółom i Sympatykom, uczestnikom zgadywanki "Krajobrazy Wilna i Wileńszczyzny" serdecznie dziękuję za nadestane życzenia z okazji Dnia Imienin i słowa uznania za działalność publicystyczno-literacką i społeczną.

Jerzy SURWIŁO

EKRANY

SKALVIJA — 1 sala — "Francuzka" (Francia) — o 11.30, 13.15, 15, 16.45, 18.30, 20.15. 2 sala — "Brygada policji kryminalnej" (Francia) o 12, 14, 16, 18, 20.

LIETUVA — "Egzotyka" (Kanada) — 3.V o 12, 14, 16, 18, 20; 2.V o 12, 14, 16; 4, 5.V o 12, 13.30, 15, 16.30, "Pechowcy" (Francia, komedia) — 4, 5.V o 12, 14, 16, 18.

HELIOS — 1 sala — Przegląd filmów polskich (bezpłatnie, w jęz. polskim): "Faustyna" 3.V o 18. "Zawrócony" — 2.V o 18. "Wielki Tydzień" — 2.V o 20, 3.V o 16. "Najlepszy pies" (USA, komedia) — 4, 5.V o 12, 13.30, 15, 16.30, "Pechowcy" (Francia, komedia) — 4, 5.V o 18. II sala — Przegląd filmów polskich (bezpłatnie, w jęz. litewskim): "Wielki Tydzień" — 3.V o 18. "Zawrócony" 2.V o 19.30; "Jannant" (USA) — 4, 5.V o 12.30, 19.50; "57 podróży" (USA) — 4, 5.V o 14.30, 16.50, 18.10.

VIDEOSALA — "Niebieska wyspa"

(Włochy) o 12. "Nieoczekiwana śmierć" (USA) o 13.30, 19. "Zbrojenie" (USA) o 17.30. "Błyskawiczny cios" (USA) o 15.30.

VILNIUS — "Operacja 'Złamana strzała'" (USA) — 2.V o 11.30, 13.30, 15.30, 17.30; 3-5.V o 11.30, 13.30, "Faworyt księżyc" (Francia) — 2.V o 19.30, "Dzieci" (USA) — 3-5.V o 13.30, 15.30, 17.30.

PERGALĖ — "Aniołowie stróż" (Francia, komedia) — 2, 3.V o 12, 14, 18; 4, 5.V o 12, 18. "Rosyjski dom" (USA) o 16, 20. "Mama" (opowieść muzyczna) — 4-5.V o 14.

VINGIS — "Dynastia Żyki" (Jugosławia) — 2-5.V o 15. DRAUGYSTĖ — "Bj pierwszy Fred" (Dania) — 2-4.V o 16, 18. VIDEOSALA "OZO" — "Romans z pola boju" — 3.V o 17.30; "Zakończony na własne życzenie" — 3.V o 19.30; "Niebo nad Berlinem" — 4.V o 15.30; "Imię Róży" — 4.V o 18; "Lot na kulkoczym gniazdem" — 5.V o 15.30; "Amadeusz" — 5.V o 18.

Najtańsze i najlepsze linoleum litewskie z magazynu fabrycznego. Ostatnia partia.
Vilnius, Kirtimų 45, tel.: 64-09-38, 64-08-83.
(Zam. 530)

BIURO USŁUG
"INTERVERSAS"

Dokumenty rejestracji zakładów.

Vilnius, J. Basanavičiaus 29a, II piętro, tel. 65-02-45.
(Zam. 179)

Stale skupujemy antykwariat: stare meble, obrazy, książki itd.
Vilnius, tel. 41-61-76, 62-08-80.
(Zam. 538)

Rodzina potrzebuje mieszkania lub pokoju. Prosić Algisa.
Tel. 45-70-86.
(Zam. 542)

Pilnie sprzedaje się 1-pokojowe mieszkanie w Fabianiszkach na ul. Stanevičiaus, parter, w malowniczym miejscu.
Tel. 61-52-39.
(Zam. 555)

Prywatyzujemy mieszkania w ciągu tygodnia, sprzedamy — w ciągu dwóch tygodni.
Tel. 42-75-71, 61-40-14.
(Zam. 556)

Pilnie sprzedam 2-pokojowe mieszkanie z telefonem na ul. Karoliniškių, I piętro.
Tel. 61-52-29.
(Zam. 557)

Tanio sprzedają telewizory z Niemiec.
Vilnius, tel. 73-84-56.
(Zam. 564)

Kobieta w wieku 36 lat poszukuje pracy (Intymnej nie proponować).
Tel. 47-97-89.
(Zam. 567)

Chłopiec poszukuje pracy.
Tel. 47-97-89.
(Zam. 568)

Firma "FROGIS". Sprzedaż, obsługa, naprawa komputerów typu IBM. Indywidualne programy na zamówienie.
Vilnius, tel. 67-04-15 od 10.00 do 17.00.
(Zam. 572)

Wypożyczę suknię do Pierwszej Komunii Św.
Vilnius, tel. 44-09-26.
(Zam. 573)

Przedsiębiorstwo "Antarktis" naprawia łodówki w Wilnie, jego okolicach i na działkach.
Gwarancja — 1 rok.
Vilnius, tel. 75-24-79, 46-71-78.
(Zam. 258)

POLISH AIRLINES
LOT VILNIUS, ROKIŃSKIS KELIAS 2 HOTEL SKYDYS, PORT LOTNICZY
ZAPRASZAMY NA REJS
NR72
WILNO - WARSZAWA - WILNO
Z WYGODNYM POŁĄCZENIEM DO KANADY I USA
LOT
INFORMACJA I REZERWACJA: VILNIUS 26-08-19.

Kupimy 15 tys. klocków hamulcowych GOST-74 dla wagonów osobowych.

Proponować: Centrum obsługi pasażerów, Geležinkelio 16, 2030 Vilnius, tel. 69-28-05, fax 22-09-26.
(Zam. 545)

Kupon rabatowy

UAB Gotana
Pollena
Cosmetics

Dystrybutor na terenie Litwy polskiej kosmetyki firm "Uroda", "Malwa", "Ewa", "Lechia", "Miraculum". Sprzedaż hurtowa.

Zniżka 5%

Vilnius, Žirmūnų 139
tel/fax 77-16-09.

FAKSAS INFORMATORIUS

Bezpłatna informacja faxem przez całą dobę.

(8-22) 26 22 28 (Zam. 514)

Vilniaus agentūra: tel. 65 25 24

Niedrogo sprzedajemy świeży cement PC-400 w workach i ruberoid.
Vilnius, tel. 42-46-31, 41-96-94.
(Zam. 568)

Wyrazy głębokiego współczucia komisarzowi Leonardowi BALSEWICZOWI z powodu śmierci Matki składa zespół posterunku policji w Garinai.

(Zam. 575)

KALENDARIUM

- Czwartek (2.V) jest 123 dniem 1996 r. Do końca roku 243 dni.
- Znak Zodiaku: Byk.
- Imieniny: Anatazega, Cezysty, Zygmunta.
- Wschód Słońca — 5:38, zachód — 20:55. Długość dnia 15 godz. 17 min.

Litewska Służba Hydro-meteorologiczna przewiduje na 2 maja zachmurzenie zmienne, lokalne opady deszczu, burze. Wiatr południowo-wschodni, wesołobit, umiarkowany. Temperatura 19-21 stopni ciepła.

W ciągu następných dwóch dni krótkotrwałe opady. Temperatura w nocy 8-13, w dzień — 17-22 stopnie ciepła.

KURIER WILEŃSKI
Wydawca
ZSA "Kurier Wileński"
Drukuje SA "Spauda"

Redaktor naczelny
Czesław MALEWSKI
Nanz adres: Laisvės pr. 60
2056 Vilnius, Lietuvos Respublika
Kod 67218
ISSN 1392-0405
SL 322

TELEFONY: sekretariat redaktora naczelnego — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, 42-79-73, sekretarz redakcji — 42-79-49, zast. sekretarza — 42-79-50.
DZIAŁY: polityczny, problemów społecznych — 42-78-72, aktualności krajowych — 42-79-64, ekonomiczny, życia wsi — 42-79-68, stołeczny, kultury — 42-79-77, literatury i sztuki — 42-79-88, szkolnictwa i młodzieży, listów i interwencji — 42-69-65, reklamy i ogłoszeń — 42-69-63. Fotokorespondenci — 42-90-81. Korespondent na region sołecki — 52-780.

Ogłoszenia i reklamę do "Kuriera Wileńskiego" przyjmuje się pod adresem: Dom Prasy, Laisvės pr. 60, piętro 11, pokój 1114, tel. 42-69-63, fax 42-72-65 w dniach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinię czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżone z opinią redakcji.

Dyżurny redaktor
Jerzy SURWIŁO